

Officiële berichten uit de Ned. Geref. kerken.

De kerkraad der Nederd. Geref. kerk van Haarlemmermeer maakt bij dezen bekend, dat hij 30 Juni jl. in wettige vergadering heeft besloten, met toestemming der classieke vergadering van 3 Juni 1890, classis Haarlem—Alkmaar, de eene gemeente Haarlemmermeer te splitsen in twee zelfstandige kerken.

De namen der kerken zijn:
1. Ned. Geref. kerk Haarlemmermeer (Hoofdorp), adres: A. Hissink, ouderling.
2. Ned. Geref. kerk Vijfhuizen (Haarlemmermeer), adres: Johs. van Maanen, ouderling.
Namens den Kerkraad der Nederd. Geref. kerk van Haarlemmermeer,
D. Metz, Praesid.
JOH. VAN MAANEN, Secret.

Buitengewone vergadering der gecombineerde classes van Noord-Brabant en Limburg, op 16 Juni 1890, te Bergen op Zoom.

De voorzitter naar toerbeurt, Ds. Smith van Helmond, opent de vergadering, doet de credentiebrieven nazien en de notulen lezen. Op zijn voorstel worden hem toegevoegd als assessor, Ds. Van Veen en als scriba, Br. A. C. van Drimmelen, nadat de credentiebrieven zijn in orde bevonden en de presentielijst is vastgesteld. 7 Kerken zijn vertegenwoordigd door 15 afgevaardigden, waaronder 13 met stemrecht. Twee der anders opkomende kerken zijn verhindert.

Na geschiedte de 20 Mei verdaagde rondvraag naar art. 41 D. K. O., vervolgens de verkenningen van classieke kosten en de storting der zendingscollecten, die Ds. Van Veen heeft over te maken aan Dep. Syn. tot de zending.

Na de pauze wordt met moderamen-wijziging (Van Drimmelen, praeses en bb. Arday en Kok, scribae), dewijl de 3 pred. in de zaak betrokken zijn, de aangevraagde revisie der beslissing inzake Vrijhoeve-Capelle behandeld. Na eenige uren bespreking en overweging besluit de classis, zich over deze zaak tot de Synode te wenden, tenzij een poging om alsnog de zaak ter plaatse zelve te beëindigen, bevredigend afloop mocht hebben.

Als deputaten voor mogelijke examina worden benoemd, hr. A. C. van Drimmelen en Ds. J. H. Feringa. De deputaten voor de financiële regelingen worden gedechargeerd, en een vraag van den classieken correspondent ingetrokken met het oog op het agendum der a.s. Synode. De beroepingsaanvraag der kerk van Fijnaart, naar art. 180 wordt ingetrokken.

Het graven van de twee ter Synode afgevaardigde ouderlingen niet afdoende verklaard, en hun beoogde dienst gemaakt. Evenwel, om het zeer bezwarende eener Synode in het Noorden, wordt aan de bb. Van Drimmelen en Ds. Feringa, van Klundert, als primi, en Ds. Smith, van Helmond, en Dane, van Willemstad, als secundi, nog als tertius toegevoegd hr. H. de Haan, van Klundert.

Voor hen wordt nu de credentiebrieven vastgesteld en getekend.

Nog worden aan deze afgevaardigden de noodige aanwijzingen gegeven, in welken geest de classis door hen wil gehandeld hebben.

De e.k. classis moet door Sprang bijgevoerd in Augustus te Vrijhoeve-Capelle.

Na kleine pauze wordt om 7 uur de „korte predicaat“ (ook verdaagd) gehouden, en vervolgens besproken.

De classieke correspondent,
J. H. FERLINGA, F. D. M.

Met ootmoedigen dank aan den Heere bericht de kerkraad der Ned. Geref. kerk te Zaamslag, dat hij sinds de laatste opgave nog ontvangen heeft van Ds. J. H. F. Gangel te Aalten (collecte) f 4; van Br. A. Broekman te IJsselstein f 1; van de kerk te Helder f 3.50; van de kerk te Vrouwenpolder f 2.83; van de kerk te Voorthuizen f 2.50; en van Ds. J. Langhout, van de kerk te Haarlem f 10.

Namens den kerkraad,
Ds. W. A. VROUWEN, Jr.,
Zaamslag, 5 Juni 1890.

WINTERSWIJK, 18 Juni. Konden wij den 26sten Maart jl. melden dat de Heere begonnen was het verder uit elkander gaan van de „zonen van 't zelfde huis“ te dezer plaatse te verhinderen, nu mogen wij door zijne genade mededeelen, dat Hij het werk der samenbinding bestendige en voortzet. De kerkraden der Chr. Geref. kerk en der Ned. Geref. kerk konden tot samenwerking in de bediening van des Heeren tafel geraken op den grondslag der conceptacte, voorzover deze door de beide Synoden in 1889 was aangenomen. Gelukte het nog niet tot volle eenstemmigheid omtrent de beginselen te komen, het werd gerekend te behooren tot die dingen, die men in elkander kon en moest dragen, waar men op 't gebied der praktijk overeenkwam.

En waar men nu elkander over en weer de verklaring gaf dat „aan niemand toegang tot het H. Avondmaal vergund wordt, noch zal worden, dan nadat gebleken is van zijne instemming met de belijdenis der kerken, van zijn Christelijken wandel van zijn bereidvaardigheid, om zich te onderwerpen aan de kerkelijke discipline; dat ongekeerd niemand, wiens belijdenis en wandel onbetwispelijk en van wiens onderwerping aan de Tucht der kerken gebleken is, door haar van het Heilig Avondmaal wordt geweerd; en dat de kerkelijke discipline door haar trouwelijk zal worden aangewend, om ook voortaan de heiligheden van 't Meerens huis heilig te houden en de dwalenden te bekeeren van hun weg“ (concept-acte, in de Acta Synodi II blz. 84 sub 4 ten eerste) — werd des Heeren tafel den 13den Juni aangericht voor de beide kerken in haar gezamenlijke bijeenkomst en had de bediening er van onder toezicht van beider opzieners plaats: des voormiddags te 10 uren door Dr. H. Franssen; en des namiddags te 5 uren door Ds. M. Sipkes, voor wie verhandeld waren geweest des voormiddags aan te zitten.

Het is de Heere, die ook nu weder een afgesneden zaak werkte. Hem alleen aller lof en dankzegging!

De Kerkraad der Ned. Geref. kerk van Winterswijk
G. W. TE VOORTWIJ, scriba.

De beschikbare ruimte noopt ons enige berichten tot de volgende week te laten liggen.

Voor Kinderen.

OLAF DE NOOR.
XIV.

Met kracht en geweld.

„Ik heb“ zoo deelde Harald mee, „in den laatste tijd vreemde dingen gehoord.“
„Men zegt dat gij, Olaf, de goden hebt verworpen en in het land der Saksen (Brittanje) tot den godsdienst der Christenen zijt overgegaan.“

De koning achtte het niet raadzaam daarop nu reeds te antwoorden. Hij zweeg dus en de ander ging voort:

„De geruchten die er loopen en de komst van dien vreemden man, dien bisschop, hebben de priesters en waarzeggers achterdochtig gemaakt. Zij stoken het volk tegen u op, en dat is vooral gevaarlijk, nu er nog pas strijd in 't land geweest is. Daarom raad ik u op uw hoede te zijn.“

„En wat denkt gij dan dat ik doen moet?“ vroeg Olaf.
„Het beste is,“ sprak de oude man, „dat gij aan het volk toont, hoe het dwaze geruchten zijn die men van u verteld heeft. Gij moet een groot feest geven ter eere van de goden. Dan ziet elk hoe 't er mee staat. En dan hoop ik 't nog te bevelen, hoe gij zelf met de schepen uitgaat, om in de landen der Christenen buit te behalen.“

„Dat zal ik niet doen,“ sprak Olaf beslist.
„Niet?“ vroeg Harald verbaasd.

Nu moest de koning spreken. Hij verhaalde zijn oom al wat hij reeds wist. Deze schudde telkens bedenkelijk het hoofd en sprak eindelijk:
„Het doet mij leed; ik had zulks niet van u verwacht. Zoo gaat al onze grootheid onder. Doch ik zal u niet ontrouw worden. Alleen maar — ik vrees dat gij niet lang op den troon zult zitten.“

Wat Olaf ook mocht spreken, en hoe ook bisschop Sigurd mede zich beijverde om denouden edelman te overtuigen, dat hij het voorbeeld van zijn neef moest volgen, het baatte niet. Harald antwoordde steeds: „het kan wel zijn dat gij gelijk hebt en uw goden beter zijn dan de mijne; maar ik ben nu te oud om nog een anderen godsdienst aan te nemen.“ En daarbij bleef het. Evenwel toonde de oude man zich steeds voor den jongen koning een trouwen bloedverwant en vriend.

Zoo naderde de tijd van het feest, dat de heidenen zouden vieren uit blijdschap dat de koude winter nu weldra voorgoed afscheid zou nemen en de lente komen. Maar ook 't zou weldra Paascheest zijn. En bisschop Sigurd drong er op aan, dat de koning althans in zijn paleis dit laatste feest vieren zou.

Dat was echter gemakkelijker gezegd dan gedaan. De koning peinsde er lang over en eindelijk besloot hij op Paschen een groot feestmaal in de koninklijke burch aan te richten. Daartoe noodigde hij voorreest al de vrienden van zijn huis, zijn vroegere tochtgenooten, die Christenen waren — althans in naam — gelijk hij zelf. Op deze kon hij rekenen en het zou hen niet hinderen, als er niet geofferd werd aan de valsche goden. Evenwel men moest ook anderen vragen, die minstens er evenveel aanspraak op hadden genoodigd te worden. Dat er zich onder de genoodigden ook priesters, waarzeggers en dergelijke bevonden was natuurlijk; zij behoorden tot de meest geëerde lieden onder het volk en waren altijd de eerste geweest bij alle groote gelegenheden. Liet men hen thuis, dan zouden zowel zij als het volk verbitterd worden.

Het Paascheest brak aan. Door den bisschop was, zoo goed het ging, in een der zalen van het paleis kerk gehouden. Voor 't eerst van hun leven woonde de meeste der aanwezigen, die nu den Doop hadden ontvangen, een Christelijke samenkomst, een godsdienstfeest, bij. Dat alles hun vreemd en wonderlijk voorkwam is te begrijpen, vooral wanneer we denken aan al de gebruiken en plechtigheden die men in de Roomsche kerk heeft, en die bisschop Sigurd althans zoo goed mogelijk volgde. Het vreemde was voor de Noren het bidden tot een God, dien men niet zien kon; die, zoals de bisschop zei, woonde hoog in de hemelen en toch vlak bij hen was. Velen onder hen meenden dan ook dat het kruisbeeld, 't welk de bisschop bij zich had, en op een altaar plaatste eigenlijk hun nieuwe god was.

Den volgenden dag zou het feest plaats vinden. Reeds den vorigen avond kwamen vele gasten van heinde en ver en den volgende morgen was 't getal tot een paar honderd aangegroeid. Het paleis of liever het groote, houten gebouw dat de koning bewoonde, kon natuurlijk aan de meesten geen nachtverblijf verschaffen, en zij hadden elders een onderkomen gevonden. Doch wie er ook kwamen geen priesters of tovenaars. En ook toen de koning des morgens op het feest kwam was nog geen humber verschenen.

„Dat voorspel niet goeds“, sprak Olaf tot de krijgsoversten die bij hem zaten; „wij moeten op onze hoede zijn.“

„Gij moet dadelijk boden uitzenden, om te zien wat de priesters uitvoeren“, sprak Sigurd; „ik ben overtuigd dat zij kwaad tegen ons brouwen.“

In alle wilde maar ook met haast werd die raad opgevolgd. Eenige vertrouwde mannen werden uitgezonden. Reeds tegen den middag keerden zij terug. Zij verhaalden hoe er op een paar uur afstand een groote menigte volks bijeen was; in hun midden de priesters. Deze offerden aan de goden, en zoo voegden de mannen er met ontzetting bij, „zij zijn bezig met tooverkunsten, om u, koning Olaf, daardoor te dooden.“

Was de koning een christen geweest, dan zou hij zich zeker om dat laatste weinig bekommerd hebben. Nu echter verschoor hij evenzeer als de boden. Hij haastte zich bisschop Sigurd te roepen en om raad te vragen. Deze echter stelde hem gerust en sprak: „Onze God is machtiger dan de duivel en al zijn dienaren. Vrees niet, zij kunnen u niet hun kunsten niet deren.“

Eenmaal van zijn bijgeloovige vrees verlost, begon Olaf zich, wat te doen. De gasten waren thans in het veld bezig zich te vermaken en misten hem dus niet. Na kort beraad besloot hij met enkele der trouwste aanvoerders en een bende krijgslieden zelf naar de plaats te gaan waar 't volk bijeen was, om te zien wat er geschiedde.

't Bleek weldra, dat de boden naar waarheid bericht hadden. Reeds van ver hoorde men geschreeuw en werden allerlei boze en toornige uitroepen tegen Olaf vernomen. Plotseling verscheen hij zelf. Verschromt stook het volk, toen het zijn hoogte, krachtige gestalte zag, uitten. Slechts de priesters waken niet.

De koning ontstak in toorn. „Grijpt de priesters en waarzeggers!“ riep hij zijn mannen toe. Deze gehoorzaamden.
„Brenge ze naar de Skerry-rotsen“, sprak Olaf drittig; bindt ze daar vast. Het water is thans laag, straks zal de zee hen overstromen en degenen verdelgen, die 't mij wilden doen.“
En — om 't kort te zeggen — zoo geschiedde het. De ongelukkige dienaars der valsche goden werden gegrepen, vastgebonden en hun einde was „dat de zee over hen kwam en hun doodscreten vernamde.“
Zoo werd „met kracht en geweld“ de afgoederij uitgeroeid. Den Heere zij dank, nu geschiedt het anders.

HOOGENRIJK.

Gereformeerde Gezindheid.

Ned. Geref. Kerken.

TWEEDELIJKE: Zuidland R. J. W. Radolph te Heinoorden en L. Adriane te Zeist. — Voorthuizen, H. J. Reijl te Amstelveen en C. Selma te Wijk. — Breda: Voorthuizen, C. Selma te Wijk. — Haarlem: D. Prins te Wons. — Voorthuizen, C. L. P. van Schilven te Oude- en Nieuwe-Wetering. — Oudshoorn, R. J. W. Radolph te Hincen oord. — Nieuw Lekkerland A. Middelloop te Nijkerk op de Veluwe. — Zuidland, L. Adriane te Zeist.

BEDANKT: Nederhorst den Berg, J. J. Westerbeek van Eerten B. Jr. — Alkmaar, J. H. Feringa te Klundert. — Oldebroek, L. Spoel te Kampen. — Lermingen, W. M. J. te Harderwijk. — Meppel, J. Langhout te Haarlem.

Christelijke Gereformeerde Kerk.

DREKAT: Kampen, W. Doorn te Den Haag, A. M. Donner te Assen en K. van Goor te Schiedam.

BEDANKT: Oud-Beerland, C. Wijdoogen te Meliskerke C. A.

ANNOEKOMEN: Oud-Beerland, C. Wijdoogen te Meliskerke C. A.

ANNOEKOMEN: Oud-Beerland, C. Wijdoogen te Meliskerke C. A.

ANNOEKOMEN: Oud-Beerland, C. Wijdoogen te Meliskerke C. A.

ANNOEKOMEN: Oud-Beerland, C. Wijdoogen te Meliskerke C. A.

ANNOEKOMEN: Oud-Beerland, C. Wijdoogen te Meliskerke C. A.

ANNOEKOMEN: Oud-Beerland, C. Wijdoogen te Meliskerke C. A.

ANNOEKOMEN: Oud-Beerland, C. Wijdoogen te Meliskerke C. A.

ANNOEKOMEN: Oud-Beerland, C. Wijdoogen te Meliskerke C. A.

ANNOEKOMEN: Oud-Beerland, C. Wijdoogen te Meliskerke C. A.

ANNOEKOMEN: Oud-Beerland, C. Wijdoogen te Meliskerke C. A.

ANNOEKOMEN: Oud-Beerland, C. Wijdoogen te Meliskerke C. A.

ANNOEKOMEN: Oud-Beerland, C. Wijdoogen te Meliskerke C. A.

ANNOEKOMEN: Oud-Beerland, C. Wijdoogen te Meliskerke C. A.

ANNOEKOMEN: Oud-Beerland, C. Wijdoogen te Meliskerke C. A.

ANNOEKOMEN: Oud-Beerland, C. Wijdoogen te Meliskerke C. A.

ANNOEKOMEN: Oud-Beerland, C. Wijdoogen te Meliskerke C. A.

ANNOEKOMEN: Oud-Beerland, C. Wijdoogen te Meliskerke C. A.

ANNOEKOMEN: Oud-Beerland, C. Wijdoogen te Meliskerke C. A.

ANNOEKOMEN: Oud-Beerland, C. Wijdoogen te Meliskerke C. A.

ANNOEKOMEN: Oud-Beerland, C. Wijdoogen te Meliskerke C. A.

ANNOEKOMEN: Oud-Beerland, C. Wijdoogen te Meliskerke C. A.

ANNOEKOMEN: Oud-Beerland, C. Wijdoogen te Meliskerke C. A.

ANNOEKOMEN: Oud-Beerland, C. Wijdoogen te Meliskerke C. A.

ANNOEKOMEN: Oud-Beerland, C. Wijdoogen te Meliskerke C. A.

ANNOEKOMEN: Oud-Beerland, C. Wijdoogen te Meliskerke C. A.

ANNOEKOMEN: Oud-Beerland, C. Wijdoogen te Meliskerke C. A.

ANNOEKOMEN: Oud-Beerland, C. Wijdoogen te Meliskerke C. A.

ANNOEKOMEN: Oud-Beerland, C. Wijdoogen te Meliskerke C. A.

ANNOEKOMEN: Oud-Beerland, C. Wijdoogen te Meliskerke C. A.

ANNOEKOMEN: Oud-Beerland, C. Wijdoogen te Meliskerke C. A.

ANNOEKOMEN: Oud-Beerland, C. Wijdoogen te Meliskerke C. A.

ANNOEKOMEN: Oud-Beerland, C. Wijdoogen te Meliskerke C. A.

ANNOEKOMEN: Oud-Beerland, C. Wijdoogen te Meliskerke C. A.

ANNOEKOMEN: Oud-Beerland, C. Wijdoogen te Meliskerke C. A.

Doop- en Avondmaalstellen

Tin, Britannia en verzilverd.

Teekeningen op franco aanvraag verkrijgbaar.

BRANDKASTEN

welke gesloten worden met 2—3 verschillende sleutels.

Gellustreerde Prijscouranten verkrijgbaar.

MEYJES & HÖWELER,

Amsterdam, Damrak No. 19.

Op het nummer letten s. v. p.

BREEBAART's Orgelhandel,

Damrak 23, Amsterdam.

Grootste importzaak van Amerikaan-

sche Orgels. Attesten van honderde

koopers ter inzage. Onze sorteer-

ing is geheel eenig en telt ver over de

100 stuks. Vraag Catalogi.

Ter perse om spoedig te verschijnen:

Het recht, de kracht, de grond der

hoop tot de stichting en instand-

houding van onze Hoogeschool

met den Bijbel.

TOESPRAAK, gehouden in de ure des gebeds

ter inleiding van de 10de jaarvergadering der

Vereen. voor H. O. op Geref. grondslag, door

P. J. W. KLAARHAMER, Bediener des

Woords te Middelburg. Prijs f 0.30.

De teekening is alom opgesteld en bij den

uitgever K. LE COINTRE, te Middelburg.

Classikale Credentiebrieven

voor de Ned. Geref. Kerken, per 25 stuks

f 0.45, per 100 stuks f 1.60, franco per post

tegen inzending van postwissel. Verkoopbaar bij

JAN HAAN, te Groningen.

De Geldigheid

van de

Oude Kerkenordering

der

Nederl. Gereformeerde Kerken.

REDE

gehouden bij de overdracht van het Rec-

toraat der Vrije Universiteit,

den 21sten October 1889,

DOOR

F. L. RUTGERS,

Theol. Dr. en Prof.

Met aantekeningen en actestukken.

Prijs f 1.20.

Amsterdam. J. A. WORMSER.

Vrije Universiteit.

Wat al kostbare tijd en kostelijk geld gaat

er onder ons te loor met hunkeren en jagen

naar allerlei feestgedruif! Wat al stoerheid van

krachten en eenvoud van zeden is er alinge-

boet, en zoo, zoo God het niet verhoede,

Aangeboden voor de meestbiedende:

Henry en Stackousen, Bijbelverklaring, 50

dln., geb. Patrick, Polus en Welsch, Bijbelverklaring,

18 dln., gedeeltelijk geb. Doddridge, Huisinlegger op het N. Testament,

12 dln., geb. W. Floor, Oefeningen, 8 dln.

A. Hellebroek, Jesaja, 4 dln., geb. Pietet, Godgeleerdheid, 3 dln., geb.

F. Turretin, Institutio Theologiae, 4 dln., geb. F. Ridderus, Apollon, 4 dln., geb.

F. Ridderus, Catechismus, geb. Z. Urzinus, Catechismus, geb.

H. Witz, Missellanorum Sacrorum, 2 dln., geb. Toe Laar, Lucas, 3 dln., geb.

J. d'Outre, De Hebreenvolkl., 4 dln., geb. Hellebroek, Hoogheid verkl., 2 dln., geb.

F. A. Lampe, Genadeverbond, 6 dln., geb. Greenhill, Ezechiel verkl., 4 dln., geb.

P. Curtenius, De zwaarste plaatsen van de

brieven van Paulus, 4 dln., geb. P. Curtenius, Catechismus, 4 dln.

Onbeter, Catechismus, 3 dln. J. Calvijn, Institutie, met voorwoord van Dr.

A. KUYPER. J. Piscator, Comment. in V. et N. Testament,

3 dln., folio, geb. M. Poll, Synopsis Criticorum. V. et N. Testa-

ment, 5 dln., geb. T. A. Brakel, Redelijke Godsdienst, 2 dln., geb.

W. A. Clarissen, De Colossense, 5 dln. Erskine, Compl. Werken, 12 dln., geb.

Francis brieven, Iett. W. burel Hermit.

Verschenen bij J. A. WORMSER, te Am-

sterdam:

Eenige Kameradviezen,

UIT DE JAREN 1874 EN 1875,

van

Dr. A. KUYPER.

INHOUD: I. Koloniale quaestie; II. Sociale

quaestie; III. Electorale quaestie; IV. Onder-

wijs-quaestie; V. Kerkelijke quaestie; VI. Partij-

verhouding.

Prijs f 3.90.

Uitgaven van

A. FERNHOUT, te Amsterdam:

SAMENSPRAAK

OVER HET

Heilig Avondmaal,

DOOR

GODEFRIDUS UDEMANS,

in leven predikant te Zierikzee,

weer uitgegeven

DOOR

N. A. DE GAAY FORTMAN,

predikant te Amsterdam.

Prijs f 0.08. 25 exempl. f 1.75; 50 exempl.

f 3.25; 100 exempl. f 6.—

De dood des rechtvaardigen.

LEERREDE gehouden op Zondag 4 Mei 1890, na

het overlijden van

Dr. W. VAN DEN BERGH.

Met een kort levensbericht van den ontslapene,

DOOR

H. W. VAN LOON,

Predikant te Amsterdam.

Prijs f 0.15.

Compositiën voor Orgel,

DOOR

GERH. GOLDSCHMEDING,